

TIBBİ YAZARLIK Nedir?

Dr. Barry C. Drees, ELS

Kişilerin farklı görevler için iş bölümü yapması ve uzmanlaşması medeniyet için ciddiye alınması gereken çok önemli bir basamaktır. Bireyler kendi bireysel yeteneklerine uygun roller bulabildiklerinde toplum daha hoşnut ve üretken olmaktadır. Uygarlık daha karmaşık bir hal aldıkça, insanlar da mesleklerinde giderek daha fazla uzmanlaşma eğilimi göstermişlerdir. Ancak bilim alanlarında giderek daha fazla uzmanlaşma görülmesine karşın, bilim adamları geleneksel olarak kendilerinden araştırmada, öğretmede, yönetimde ve yaptıklarını açıklamada aynı oranda iyi olmaları beklenmediğinden, bu eğilime direnç göstermişlerdir.

Pek çok bilim adamı için bütün bunların arasında en zor olanı iletişimin rolü olmuştur. Bilim daha karmaşık bir hal aldıkça, daha yalıtılmış bir hale gelmiş; halk bilim ve buluşlara ilişkin bilimsel yöntem konusunda daha da bilgisiz kalmıştır. Bilimdeki iyi anlaşılammış kavramlara bakılırsa bilim adamları işlerini yaparken raporlama ve iletişimde büyük zorluklar yaşamaktadırlar. Çünkü bilimde iletişim kurabilmek için karmaşık bilimsel düşüncelere ilgi göstererek anlayabilme kudreti ve bu düşünceleri konunun uzmanı olmayan kişilere aktarabilme yeteneği gerekmektedir. Tıbbi yazarlık mesleği bu gereksinime bir yanıt olarak ilk önce ABD'de ve şimdi bütün dünyada ortaya çıkmıştır.

İsminden de anlaşılacağı gibi, tıbbi yazarlık insanların tıp alanını açıklamaya çalışmasıyla ortaya çıkmıştır. Bunun nedeni olasılıkla hastaların tıbbi bilgileri kolaylıkla anlama gereksinimi ve halk arasında tıbbi konulara belirgin bir ilginin olmasıdır, çünkü herkesin bir bedeni ve onu sağlıklı tutma isteği vardır. Araştırma yayınlarının, hasta bilgilendirme dokümanlarının ve hatta sağlığa ilişkin haberlerin hepsinde tıbbi iletişim uzmanlarından yararlanılmıştır. Hükümete bağlı sağlık düzenleme kurullarının yeni ilaçların geliştirilmesine ilişkin belgelendirme konusunda sürekli artan gereksinimleri de farmasötik endüstrisinde tıbbi yazarlık için muazzam bir fırsat yaratmaktadır. Sağlık yetkililerince istenen çok sayıdaki ve çeşitli tipteki belgeler farklı türlerdeki belgelerin yapılarına ve işlevlerine aşına olmayı ve bununla birlikte bilimi anlamayı ve onu iletecek yeteneğe sahip olmayı gerekli kılmıştır. Her ne kadar tıbbi yazarların büyük çoğunluğu günümüzde farmasötik endüstrisi ile bir şekilde ilişkili olsa da, tıbbi yazarlığın tıbbin diğer alanlarında ve aslında herhangi bir bilimsel yazım alanında büyümesi, hiçbir yavaşlama işareti göstermeyecekmiş gibi duran, bir artış ortaya çıkarmaktadır.

Bir tıbbi yazarın esas görevi bilim uzmanları, tıbbi araştırmacılar ve istatistik uzmanlarıyla yakın işbirliği içerisinde çalışarak bir klinik çalışma raporu yazmaktır. Bu belgeler yeni bir ilaca ilişkin klinik çalışmanın sonuçlarını bildirir. İlacın pazarlanması ve satılması için onay almak için bir ülkenin sağlık yetkililerine başvururken de bu belgeler gerekmektedir. Bunlara ek olarak, tıbbi yazarlar bilimsel literatür için yayımlar, hasta bilgilendirme kitapçıkları ve sağlık yetkilileri için hazırlanan yeni ilaca

ilişkin klinik ve klinik dışı çalışmalar sırasında toplanan tüm verileri bir araya getiren ve yorumlayan özet belgeler gibi çeşitli belgeleri de hazırlarlar.

Bu tür bilimsel makalelerin hazırlanmasına tıbbi yazar tam olarak nasıl katkıda bulunur? Katkıda bulunan diğer kişilerin aksine tıbbi yazarların belirli bir alanda uzman olmaları gerekmemektedir. Daha doğrusu, tıbbi yazar verilerdeki mesajın ve bilginin nasıl aranacağını ve sonra da bu bilginin nasıl açık bir şekilde sunulacağını, betimleneceğini ve özetleneceğini bilmelidir. Aslında, tıbbi yazarın iş üreteceği alanda uzman olmaması çoğunlukla bir avantaj oluşturur, çünkü bu sayede verilerin yorumlanması ve açıklanmasına önyargılardan uzak daha geniş bir yaklaşım getirebilir. Tıbbi yazarın uygun düzeyde ayrıntıyı ya da özeti kullanması için, dergi yayınları ve sağlık yetkilileri için hazırlanan özetler gibi belgelerin farklı amaçlara sahip olduğunu anlaması gereklidir. Özellikle büyük miktarlarda karmaşık veriler söz konusu olduğunda, verilerdeki mesajı saptamak zor olabilir. Bilgisayar kullanımı bilim insanların çok büyük miktarlarda olguyu bir araya getirmelerine ve incelemelerine olanak sağladığı için, profesyonel iletişimcilerin bütün bunların anlamlı hale getirilmesi ve net bir şekilde açıklanabilmesindeki rolü giderek artan bir önem kazanmaktadır.

İyi bir tıbbi yazar olmak için elbette yazma yeteneğinizin iyi olması gerekir, ama bu iş aynı zamanda tabloların, grafiklerin, akış şemalarının ve resimlerin kullanımında da ustalık gerektirir. Aslında, bilim verileriyle uğraştığı için uygun grafik elemanlarının kullanımı bazen metnin kendisinden bile daha önemli olur; sık sık söylenildiği gibi "bir resim binlerce kelimeyi anlatabilir". Belki de hepsinin içerisinde en önemlisi bilimsel kanıtlar ile güçlü bir şekilde desteklenmiş bir öyküyü anlatan bir belgede metin, stil, tablolar ve grafiklerin hepsini bir araya getirebilme yeteneğidir.

Yazarlara ilişkin popüler imaj onların tek başına çalıştıkları, inzivaya çekilmiş bir halde eserlerini yazdıklarıdır. Tıbbi yazarların yaptıkları işlerin çoğunun tek başlarına yapılabilmesine rağmen, daha fazla deneyim kazandıklarında onlardan yüzlerce özgün belge ve çok sayıda katkıda bulunan yazarı kapsayabilecek, daha karmaşık belge topluluklarını hazırlamada çalışmaları istenecektir. Bu tür durumlarda tıbbi yazarların bilimsel yeterliliklerine ve iletişim becerilerine ek olarak büyük ekiplerle

çalışabilme yeteneğine de sahip olmaları gerekmektedir. Bu, bilim insanları çoğunlukta bilgi vermek üzere tartışmasız otoriteler olarak kullanıldıklarından, ama çalışmak ve bir sonuca ulaşmak üzere kullanılmadıklarından, tıbbi yazarlık mesleğinin en zorlayıcı tarafı olabilir. Bu durum tıbbi yazarın özellikle değişik uzmanların kendilerine ait bölümlere katkı yaptığı ama kesintisiz bir bütünlük içinde işlev görmesi gereken işlerle karşılaştıkları durumda zor olmaktadır. Tıbbi yazar katkıda bulunan tüm yazarları tatmin edecek bir metin oluşturmak zorundadır. Bu "kedi çobanlığı" yapmak, örneğin tek başına çalışmaya alışmış ve işleri kendi bildikleri şekilde halleden kişileri uzlaştırıp beraber çalışır hale getirmek gibi, tanımlanmaktadır. Ancak bu, yani uzmanları çalışmalarını açıkça ve kısaca sunan tek bir belge üzerinde anlaşır hale getirmek, tıbbi yazar olmanın sağladığı doyumun en önemli kaynaklarından biridir.

Tıbbi yazar olarak geçirdiğim 15 yılı aşkın bir zamandan sonra ileriye doğru baktığımda, tıbbi yazarlığın geleceğini çok ümit verici görüyorum. Doğu Avrupa, Orta Doğu ve Asya'da tıbbi yazarlık kavramı yeni ortaya çıkmışken, Batı Avrupa'daki tıbbi yazarlık olanakları gelişmeye devam etmektedir ve yakın zamanda sınırlarına ulaşacakmış gibi görünmemektedir. Toplumun bilim ve teknolojiye giderek daha fazla bağımlı hale gelmesi ve aynı zamanda onu giderek daha az anlamasıyla tıbbi yazarlara ve bilimde iletişimi sağlayan diğer kişilere duyulan ihtiyaç gelecekte de önemini koruyacaktır.

KONUK YAZAR

Dr. Barry C. Drees, ELS

1976-1980	Moleküler Biyoloji Kaliforniya Üniversitesi, Santa Barbara, ABD	1996	Başkan yardımcılığı - Avrupa Tıbbi Yazarlar Kurulu (European Medical Writers Association - EMWA)
1980-1986	Doktora, Kaliforniya Üniversitesi Genetik Bölümü, San Fransisko, ABD	1996	Yönetici, Tıbbi Yazarlık Faz I - IIa
1986-1989	Amerikan Kanseri Derneği Araştırma görevlisi - Freiburg Üniversitesi Biyokimya Enstitüsü, Almanya	1997	Avrupa Tıbbi Yazarlar Kurulu Başkanlığı
1989-2001	Tıbbi yazar, Hoechst AG, (daha sonra HMR, Aventis)	1998-2004	Baş editör, "The Write Stuff, The Journal of the European Medical Writers Association"
1994	ELS (Editor in the Life Science) sertifikası	2002	Tıbbi Yazarlık Yönetici Vekilliği, Covidence GmbH
1995-1999	Klinik operasyon ombudsmanlığı, HMR	2002	Müdür, Trilogy Writing GmbH